

Osnovna šola Gustava Šiliha Laporje

RAZISKOVALNA NALOGA

SPLETNO IN RESNIČNO PRIJATELJSTVO

SOCIOLOGIJA

Mentorica: Ines Jarh, prof.

Lektorica: Metka Urleb, prof.

Avtorici:

Tina Brglez

Iza Sevšek

Laporje, 2012

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujema mentorici Ines Jarh, za vso pomoč, potrpežljivost, prilagodljivost in usmerjanje pri delu. Zahvaljujema se tudi gospe Alenki Fidler, ker nama je svetovala, kako naj izoblikujema raziskovalno nalogo ter gospe Metki Urleb za lektoriranje naloge.

Zahvaljujema se tudi vsem učencem, učiteljem ter ostalim, ki so rešili anketo, saj so nama tako omogočili nastanek raziskovalne naloge. Iskreno se zahvaljujema tudi dijakinji Evi Sevšek in gospe Petri Slanič, saj sta odgovorili na najin intervju.

Hvala tudi vsem, ki ste kakorkoli drugače pripomogli k nastajanju te naloge.

POVZETEK

S svojo raziskovalno nalogo sva želeli osvetliti resnično prijateljstvo in prijateljstvo preko spleta. Malo pa sva se dotaknili tudi pasti v spletnih omrežjih.

Zanimalo naju je, kako si drugi predstavljajo prijateljstvo glede na izdajo, prepis in definicijo prijateljstva. Želeli sva ugotoviti kakšna je razlika med resničnim prijateljstvom v živo in prijateljstvom preko spleta.

Dela sva se lotili z zbiranjem literature in virov, ki jih je o omenjeni tematiki zelo malo. Zadali sva si osem hipotez, ki sva jih potrdili ali ovrgli. Podatke sva zbirali po kvalitativni tehniki z anonimnim anketnim vprašalnikom, sestavljenim iz vprašanj zaprtega kot tudi odprtega tipa. Naredili pa sva tudi dva intrvjuja.

Prijateljstvo si vsak definira po svoje. Resnično prijateljstvo v živo in prijateljstvo preko spleta ni enakovredno. Na spletu je veliko pasti, ki se jih večina ljudi ne zaveda.

Kazalo

1 UVOD.....	7
2 TEORETIČNI DEL.....	9
2. 1 Definicija prijateljstva.....	9
2. 2 Prijateljstva in spletna omrežja.....	11
3 EMPIRIČNI DEL.....	14
3. 1 Namen empirične raziskave.....	14
3. 2 Metodologija.....	14
3. 3 Raziskovalni intervju.....	14
3. 4 Raziskovalna anketa.....	15
3. 5 Postopek zbiranja podatkov.....	15
3. 4 Obdelava podatkov.....	15
4 REZULTATI.....	16
4. 1 Intervju z gospo Petro Slanič.....	16
4. 2 Intervju z dijakinjo Evo Sevšek.....	18
4. 3 Analiza rezultatov.....	20
5 RAZPRAVA.....	38
5. 1 Ovrednotenje hipotez.....	38
6 ZAKLJUČEK.....	40
6. 1 Izhodišča za nadaljne raziskave.....	41
7 VIRI IN LITERATURA.....	42
8 PRILOGE.....	43

Kazalo grafov

Graf 1: Število uporabnikov po starosti.....	11
Graf 2: Starost.....	19
Graf 3: Spol.....	19
Graf 4: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo, ki mu zaupam svoje skrivnosti.....	20
Graf 5: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj me ne bo nikoli izdal.....	20
Graf 6: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je moj vrstnik, s katerim se dobro razumem.....	21
Graf 7: Strinjanje s trditvijo – Moji prijatelji niso vedno iste osebe. Danes je nekdo moj prijatelj, jutri bo že lahko nekdo drug.....	21
Graf 8: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo na katerega se lahko zanesem.....	22
Graf 9: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo, ki mi vedno stoji ob strani.....	22
Graf 10: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo, ki ga imam dodanega na Facebook profilu.....	23
Graf 11: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj v živo in prijatelj na spletu pomenita enako.....	23
Graf 12: Strinjanje s trditvijo – Realno prijateljstvo in spletno prijateljstvo sta enakovredna.....	24
Graf 13: Strinjanje s trditvijo – Lažje se pogovarjam s prijatelji preko spleta kot v živo.....	24
Graf 14: Strinjanje s trditvijo – Tudi preko spleta lahko najdeš pravega prijatelja.....	25
Graf 15: Strinjanje s trditvijo – Za prijatelje v živo porabimo preveč časa.....	25
Graf 16: Strinjanje s trditvijo – Pristni stiki v živo so neprecenljivi.....	26
Graf 17: Strinjanje s trditvijo – Uporabniki spletnih omrežij se ne zavedajo pasti prijateljstev preko spleta.....	26
Graf 18: Ali si se že kdaj močno sprl s svojim prijateljem, mu nato odpustil in nato nadaljeval s prijateljstvom?.....	27
Graf 19: Če DA; prepis:.....	27

Graf 20: Ali si že kdaj izdal svojega prijatelja?.....	28
Graf 21: Če DA, zakaj?.....	28
Graf 22: Ali uporabljaš Facebook, Twitter ali kakšno drugo podobno spletno omrežje?.....	29
Graf 23: Katero?.....	29
Graf 24: Koliko prijateljev (oseb) imaš v spletni klepetalnici?.....	30
Graf 25: Ali selekcioniraš sprejemanje prijateljev?.....	30
Graf 26: Med stiki v spletnem omrežju imam:.....	31
Graf 27: Ali omejuješ dostop prijateljem do tvojih podatkov, slik in posnetkov?.....	31
Graf 28: Če DA, zakaj?.....	32
Graf 29: Če ima nekdo na Facebooku ali kateremkoli drugem omrežju veliko prijateljev, to po mojem mnenju pomeni, da:.....	32
Graf 30: Strinjanje s trditvijo – Na spletu imam več prijateljev kot v realnem življenju.....	33
Graf 31: Strinjanje s trditvijo – Med stiki v spletnem omrežju imam tudi ljudi, ki si jih sam/a ne želim, pa jih nisem upal/a zavrniti.....	33
Graf 32: Strinjanje s trditvijo – Med stiki v spletnem omrežju imam določene ljudi zato, da lahko spremljam, kaj se z njimi dogaja, česar sicer ne bi vedel/a (radovednost).....	34
Graf 33: Strinjanje s trditvijo – Biti prijatelj v živo in biti prijatelj na Facebooku pomeni enako.....	34
Graf 34: Strinjanje s trditvijo – Facebook je dober za ohranjanje stikov.....	35
Graf 35: Strinjanje s trditvijo – Facebook je dober vir za ohranjanje prijateljstev.....	35
Graf 36: Strinjanje s trditvijo – Facebook je dober vir za sklepanje novih prijateljstev.....	36

1 UVOD

Vsakdo izmed nas ima prijatelja, ga je imel ali ga bo imel. Kot pravi Fehrova, so prijateljstva jedro našega življenja. [4]

Ni važno koliko si star, od kod prihajaš in ali si reven ali bogat, vsak ima in potrebuje prijatelja. Mladostniki smo v fazi pubertete še toliko bolj občutljivi pri izbiri ali neizbiri prijateljev, ves svet se vrti okoli ljudi, s katerimi preživimo večino naših dni v šoli ali izven nje. In ker sva sami 12-letnici, ki sva po čudnem naključju pristali v nenavadno majhnem razredu šestih prvošolcev, sedaj devetih sedmošolcev, od tega treh punc, je prijateljstvo znotraj tega razreda dokaj vroča tema že nekaj let.

Prijatelji nas osrečujejo, nam delajo življenje zanimivejše in zabavnejše. Vseč so jim podobne stvari kot nam, imajo podobne želje in smisel za humor. Resnično prijateljstvo pa temelji več kot le na druženju in zbijanju šal. Starogrški filozof Aristotel ga je opredelil takole: "Prijateljsko občutje do kogarkoli lahko opišemo kot željo, da bi bil deležen tistega, kar je po našem prepričanju dobro, ne le zaradi sebe, ampak zaradi njega, in lastno prizadevanje po svojih najboljših močeh, da bi bil tega deležen po naši zaslugi." Z drugimi besedami, pravi prijatelji drug drugemu posredujejo vrednote ali "tisto, kar je dobro", kot se je izrazil Aristotel. Prijatelji so si zvesti, si zaupajo, kadar smo potrebni pomoči, nam jo dajejo. Prijatelji si pristno prizadevajo drug iz drugega napraviti boljše ljudi. Trudijo se, da bi drug drugega dvigali. Pomagajo si, da sprejemajo prave odločitve in strmijo k častnim ciljem. Biti prijatelj, od vas ne zahteva vselej, da storite tisto, kar verjamete, da je za vašega prijatelja najboljše. Vse to pomeni, da morate prijatelje modro izbrati. Vaši prijatelji veliko povedo o vas. Povedo vam, kakšen človek boste morebiti postali. Dobri prijatelji vam pomagajo na poti navzgor, slabi pa vas bodo potegnili navzdol. Če imajo slabe navade, obstaja precejšna možnost, da se boste takih navad naposled oprijeli tudi sami. Če jih torej ne morete prepričati, da bi se spremenili, je bolje, da si poiščete nove prijatelje. Iskanje in sklepanje prijateljstev je seveda za mnoge ljudi težavno. Manj naporno je razmišljati o tem, da bi imeli prijatelje, in več o tem, da bi bili prijatelji. [5]

Zelo in vedno bolj privlačen je internet, znotraj katerega se je že oblikovala posebna kultura. Z razvojem interneta si ljudje nadenejo nove vloge, obeležene s podatki v internetnem svetu, kjer na določenih spletnih omrežjih in klepetalnicah lahko skrijejo svoja čustva. Mladostniki vedno več ostajajo doma in pred računalniki preživijo ure in ure, saj jim omogočajo zastoj komunikacijo, pri tem pa trpijo njihovi hobiji in znanje, saj preveč časa preživijo pred računalnikom. [2]

Istočasno pa obstajajo tudi nevarnosti spletnih omrežij, katerih se veliko ljudi niti ne zaveda, saj so preveč nezainteresirani ali celo ignorantski, da bi si prebrali pravila in potencialne nevarnosti, navedene pri vpisu na neko spletno omrežje. V najbolj kritično skupino teh ljudi seveda sodimo prav mi, mladostniki.

Prav zaradi vsega navedenega naju je še posebej zanimal novo nastali pojem spletnega prijateljstva v primerjavi s prijateljstvom kot ga poznamo sicer. Želeli sva raziskati ali je prijatelj v resničnem življenju enakovreden prijatelju preko spleta. Kako različne starostne skupine dojemajo prijateljstva v živo in preko spleta. Kako kritični smo pri izbiranju prijateljev preko spleta in v živo, koliko smo pripravljeni deliti z vsemi temi prijatelji ter kaj od njih dejansko pričakujemo. In seveda, kako zelo razširjen je pojem spletnega prijateljstva v naši okolici.

Glede na dano temo sva se tega dela lotili preko spleta, opravili sva anketo med prijatelji, sošolci, učitelji in znanci v živo ter preko spleta. Opravili sva tudi dva raziskovalna intervjuja, zbirali literaturo, ki je na to temo ni ravno veliko. Pri tem pa sva si postavili naslednje hipoteze:

Hipoteze:

1. Prijateljstvo se razlikuje med osnovnošolci, srednješolci in ljudmi nad 30 let.
2. Oseba, ki ima na Facebooku več prijateljev, je bolj odprta oseba.
3. Večina osnovnošolcev, srednješolcev in študentov ima na Facebooku tudi prijatelje, ki jih ne pozna.
4. Vsak si prijateljstvo definira po svoje.
5. Veliko ljudi, ki obiskuje osnovno šolo, srednjo šolo ali so stari do 30 let, je prijavljenih v spletno omrežje.
6. Največ ljudi je prijavljenih na Facebook.
7. Med stiki imajo dodane več kot le prijatelje (sorodnike, sosede ...).
8. Na spletu imamo več prijateljev kot v resničnem življenju.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Definicija prijateljstva

Po definiciji v slovarju slovenskega knjižnega jezika je:

prijátelj -a m (a)

1. kdor je s kom v iskrenem, zaupnem odnosu, temelječem na sorodnosti mišljenja, čustvovanja /.../ [7]

Že starogrški filozof Aristotel je vedel da: "Brez prijateljstva svet ne bi obstojal. Prijatelj je oseba, ki ti je blizu, ti nudi pomoč, ko jo potrebuješ, se z njim razumeš in ob njem se počutiš dobro in prijetno. Lahko bi rekla, da prijateljstvo druží podobnost, saj se med seboj družijo ljudje, ki imajo enake želje, interese in potrebe. To bi lahko potrdili s pregovorom: "Ene vrste ptičev skupaj letajo." Večina pa razmišlja, da se med seboj ne držijo samo isto misleči ljudje, ampak se različni misleči ljudje dopolnjujejo. Pravo prijateljstvo je samo eno. Vzroki po katerih se ljudje držijo v prijateljstvu pa so različni. Velik vzrok za prijateljstvo je ljubezen. Ljubezen pa je za vsakega posameznika to, kar se mu zdi, da je dobro zanj. Če prijatelj ne ljubimo zaradi njih samih, ampak zaradi koristi, ki bi jih imeli od njih, to ni pravo prijateljstvo. To je prijateljstvo zaradi koristi. Koristni razlogi se spreminjajo, z njim pa ugašajo in se prižigajo prijateljstva. [8]

Prav vsi se dobro zavedamo, da obstaja možnost, da v našem krogu prijateljev niso samo "pravi prijatelji", temveč tudi ljudje, ki se izdajajo za prijatelje, pri tem pa imajo v ozadju skrite namene ali celo koristi. Zato je prijateljstvo ljudi, ki so na visokih položajih zelo zanimivo prijateljstvo, saj potrebujejo dve različni vrsti prijateljev. Ena vrst prijateljstva je tisto prijateljstvo, od katerih imajo koristi, druga vrst prijateljstva pa so prijatelji, ki so prijetni. Ti ljudje pa navadno nimajo v isti osebi obeh prijateljstev. Ljudje na visokih položajih ne iščejo prijateljev, ki bi bili prijetni zaradi vrline, ampak bi od njih pobrali koristi za dosego uspeha. [8]

Vsako prijateljstvo mora temeljiti na enakosti. Prijatelja si želita ali dajeta isto ali zamenjujeta eno vrednost za drugo. To je užitek za korist. Prijateljstvo je prvina dveh ali več ljudi. Vse je namreč povezano s sodelovanjem, sodelovanje pa prinesejo le dobri odnosi. [8]

Vsak posameznik in vsaka kultura razume koncept prijateljstva po svoje. Prav tako ima vsakdo svojo predstavo, kaj je dober prijatelj. Kljub številnim raziskavam in študijam, še znanstveniki niso dosegli sporazuma o splošni definiciji prijateljstva, kar kaže, da gre za

izjemno subjektiven koncept. Različni avtorji imajo svoje definicije koncepta. A kot pravi Fehrova, vsi vedo, kaj je prijateljstvo, dokler jim ga ni treba definirati. [4]

Wilard W. Hartup pravi da so "prijatelji ljudje, ki spontano iščejo družbo drug drugega; natančneje, iščejo bližino v odsotnosti močnih družbenih pritiskov, ki jim to narekujejo." [6]

Medtem ko Reisman meni, da je "prijatelj nekdo, ki mu je všeč in si želi delati dobro za nekoga drugega, ki verjame, da ima druga stran enake občutke in namene ter jih tudi vrača." [3]

Veliko pomembnih ljudi iz sveta literature, filozofije, sociologije in mislecev nasploh je skušalo definirati prijateljstvo.

George Eliot: "Prijateljstvo je neopisljivo razkošje, da se z nekom počutimo popolnoma varne, ne da bi morali izbirati misli ali tehtati besede."

Thomas More: "Kako siv bi bil tek našega življenja, če bi ne bil prepleten s prijateljstvom in ljubeznijo."

Laurence J. Peter: "Pravega prijatelja vedno spoznaš, ko si se osmešil, prijatelj ne misli, da si naredil nekaj trajnega."

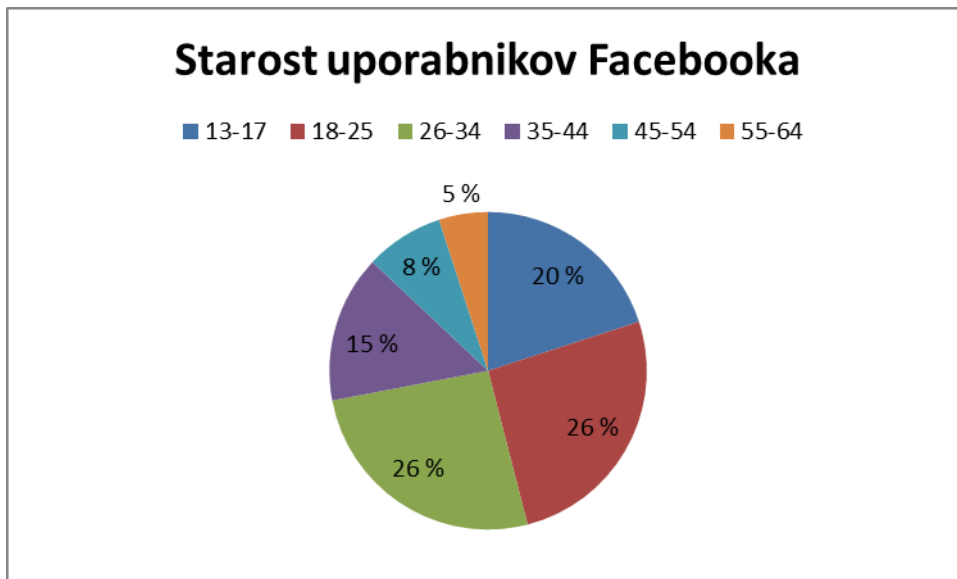
Henry David Thoreau: "Jezik prijateljstva niso besede, temveč pomeni."

2.2 Prijateljstva in spletna omrežja

Dandanes je skoraj vsak segment našega življenja nekako dostopen preko spleta, naj si bo to zaradi telefonske številke, ki je objavljena na spletu, naslova, ki je viden preko satelitskega posnetka ali zaradi uporabe katerega izmed spletnih omrežij. Na voljo je več, po namenu, različnih spletnih omrežij, od omrežja za zmenkovanje pa vse do omrežij, ki so namenjena druženju ljudi istih poklicev in interesov. [1] Na večini teh spletnih omrežij uporabniki objavljajo svoje slike, video posnetke ali kakšne druge osebne podatke, ki so za vedno shranjeni na spletu. Večina uporabnikov pa si ne zna teh dovolj dobro zaščititi dostop do teh vsebin in so lahko tako dostopne splošni javnosti. To pa je le nekaj značilnosti takšnih strani, saj mnoge zaradi želje, da bi imele čim več članov ponujajo še številne druge aplikacije, na primer: igre, kvize, zastonj sms-e, poslušanje glasbe, druge pa želijo, da bi bili njihovi člani čim bolj dejavni, zato organizirajo kakšno tekmovanje v priljubljenosti. Takšno spoznavanje ljudi ima dobre in slabe strani, zato jih ne moremo označiti samo za dobre ali samo za slabe. Glavno je, da ljudje spoznajo obe strani, od posameznika pa je odvisno, če bo postal član katere od teh strani in če bo, katere. [2]

Pojav spletnih omrežij kot pomemben pojav lahko začnemo obravnavati z rojstvom spletne strani Classmates.com, ki je Američanom omogočala, da so lahko našli svoje stare sošolce in se povezali z njim. Uspeh tega koncepta je dal jasno vedeti, da se ljudje želijo povezati in da jim splet kot orodje ni ovira. Po letih manjših premikov na tem področju pa se je leta 2004 zgodil Facebook, danes najbolj popularno e-omrežje na svetu. [1]

Spletno stran je ustvaril Mark Zuckerberg, ki je naredil spletno stran kot študent na univerzi Harvard. Najprej so bili člani samo študentje Harvarda, nato pa so člani lahko postali študentje ostalih univerz (starejši od 13 let). Sedaj imajo Facebook skoraj vsi (mladi, študentje, starejši ...). Na Facebook je prijavljenih več kot 845 milijonov aktivnih uporabnikov, to pomeni, da vsaj enkrat na mesec uporabljajo Facebook in 483 milijonov dnevni uporabnikov. Pravtako je več kot 100 milijonov prijateljev, te številke pa iz dneva v dan rastejo, saj se je v času med marcem 2009 in decembrom 2011 število mesečnih uporabnikov početverilo in dnevni več kot popeterilo. [7]

Graf 1: Število uporabnikov po starosti

Zanimiva je tudi starost uporabnikov. Največ uporabnikov Facebooka je starih med 18 in 34 let, nato sledijo uporabniki po 35. letu in mlajši od 44, šele nato skupina mladostnikov - najstnikov med 13 in 17 let, kar je do neke mere presenetljivo, saj je to skupina uporabnikov, ki je načeloma najbolj dovzetna za tovrstne tehnologije.

Seveda pa Facebook ni edini priljubljeni prostor za srečevanje ljudi. Poznamo kar nekaj spletnih omrežij, ki imajo vsaj 100 milijonov aktivnih uporabnikov. Poleg Facebooka, ki močno vodi po številu uporabnikov, sta zelo popularna tudi Qzone in Twitter. Vsi trije pa se razlikujejo po namenu uporabe in sami vsebini, oziroma, kot je primer Qzone, tudi po lokacijski priljubljenosti (na Kitajskem). Medtem ko sta Twitter in Facebook brezplačna, je Qzone plačljiv. Zelo priljubljen in številčen je bil tudi MySpace, ki pa je s pojavom Facebooka začel izgubljati na popularnosti, prav tako pa so začeli odhajati tudi uporabniki. Sedaj jih ima MySpace borih 30 milijonov po vsem svetu.

Pri socialnih omrežjih vas zastopa vaš profil, vaša lastna stran, ki jo dopolnite z osebnimi informacijami, resničnimi ali neresničnimi, seveda pa imate tudi možnost, da na stran prenesete poljubno število slik, s katerimi se predstavite še vizualno. Načini, kako lahko s svojimi profili manipulirate, se med posameznimi e-omrežji zelo razlikujejo. Poleg samopredstavitve imate še najrazličnejše možnosti za obiskovanje profilov drugih profilov uporabnikov; pisanje komentarjev in celo ocenjevanje slik, oblikovanje najrazličnejših pripomočkov oziroma aplikacij, ki popestrijo siceršnje dogajanje pa je postalo že pravi posel. Vendar pa pestrost dogajanja v e-omrežjih, ki na trenutni točki že za svetlobno leto presega preprosto in duhamorno klikanje, ni edini razlog, zakaj se tovrstne internetne skupnosti

nenehno širijo. Najbolj banalen in praktičen razlog od vseh je prav gotovo dejstvo, da je dodajanje novih spletnih prijateljev in iskanje starih prav otročje lahko. Tako vam vmesniki večine največjih e-skupnosti samodejno preverijo adresar vaše e-pošte in vam takoj pokažejo, kdo od vaših kontaktov že biva na spletu – te nato med svoje prijatelje dodate le z enim klikom. Prav tako pa lahko vabila novim prijateljem razpošljete le z nekaj kliki. Glede na to, da se te funkcije poslužuje večina novih uporabnikov, se število uporabnikov konstantno eksponentno veča. [1]

Naslednji razlog, zakaj e-svet privabi toliko mladih, so tudi neomejene možnosti pri iskanju zaposlitve in poslovnih priložnosti – splet je pač trenutno največja in najbolj mobilna vizitka. Ker imajo tovrstna omrežja tudi povsem specifično funkcijo, ki je namenjena privabljanju povsem specifičnega dela prebivalstva, se ta omrežja smatrajo tudi za bolj resna in vredna zaupanja. Tako namenska omrežja lažje pridobijo nove člane, saj se ti tam počutijo varne. Zelo podobno velja za interesna omrežja, kjer se srečujejo posamezniki s podobnimi željami, ki na spletu iščejo nove ideje ali pa želijo izmenjati svoje izkušnje. Seveda pa ljudje v spletnem svetu – kakor tudi v resničnem – iščejo najkrajšo pot do ljudi, s katerimi želijo komunicirati, te pa bi v splošnih omrežjih lahko dolgo iskali. Zato lahko v prihodnje pričakujemo, da kljub svoji specifični naravnosti tematska e-omežja nikakor ne bodo zamrla. Vsekakor pa ne smemo pozabiti tudi na prvinski razlog, zakaj se ljudje sploh združujemo v različne skupine, to je seveda druženje. Druženje je v svoji spletni obliki sicer omejeno na povezave z bakrenimi žicami brez fizičnega stika, vendar pa so te zaradi tega precej manj geografsko omejene in v današnjem hitrem življenjskem tempu omogočajo, da lahko vzdržujemo stike z veliko več ljudmi, kot bi nam sicer uspevalo ob vseh izpitih in ostalih obveznostih. [1]

In ker nobena stvar ni popolna, imajo tudi e-omrežja svoje temnejše strani, od katerih je najkočljivejša prav identiteta. Tako lahko slišimo mnoge zgodbe o posameznikih, ki so bili izključeni iz raznih šol ali pa celo izgubili službe, ker so imeli v svojih profilih objavljene kočljive slike. To se je za poseben problem izkazalo pri Facebooku, za katerega nihče ni pričakoval, da bo zrasel do tolikšnih razsežnosti – prvotni uporabniki so bili zaradi občutka, da pripadajo zaprti skupnosti, pripravljene izdati marsikaj, in to jih je marsičesa tudi stalo. Če ne ravno statusa ali službe, pa vsaj ugleda. Tako je v ZDA že stalna praksa, da šefi kandidate za službo preverijo na spletu, in ker je Google pravi vohljač, ki najde preprosto vse, je pred objavo zasebnih informacij dobro dvakrat premisliti. [1]

Glede na vse to lahko pričakujemo, da bodo e-omrežja žela uspeh tudi v prihodnje, prav tako pa lahko pričakujemo tudi razmah bolj specializiranih omrežij. Največja ovira v razvoju je

tehnične narave, saj so možnosti, ki jih v posameznih omrežjih imate, odvisne predvsem od naprednosti spletne tehnologije. Kot pa kaže uspeh koncepta Second Life, virtualnega sveta, lahko pričakujemo poudarek predvsem na virtualizaciji in optični podlagi. Spletni svet želi torej postati konkurenca pravemu. [1]

Slika 2

3 EMPIRIČNI DEL

3. 1 Namen empirične raziskave

Namen najine raziskovalne naloge je bil:

- definirati pojem prijateljstva med različnimi starostnimi skupinami;
- primerjati spletno prijateljstvo in prijateljstvo v živo;
- definirati pojem prijateljstva v živo in na spletu;
- raziskati razširjenost uporabe spletnih omrežjih v različnih starostnih skupinah.

3. 2 Metodologija

V raziskavi sva uporabili metodo raziskovalnih intervjujev in anketiranja, metodo analize in sinteze ter delo s knjižnimi in spletnimi viri.

3. 3 Raziskovalni intervju

Raziskovalne intervjuje sva izvedli delno v ustni ter delno v pisni obliki v mesecu januarju pri dveh različnih informatorjih, ki sva ju izbrali glede na strokovno področje oziroma ciljno

starostno skupino in glede na izkušnje z uporabo spletnih omrežij. Intervjuvani sta bili Petra Slanič ter Eva Sevšek.

3. 4 Raziskovalna anketa

Anketni vprašalnik je izpolnilo 71 anketirancev, ki so bodisi najini sošolci, prijatelji, znanci, sorodniki, učitelji oziroma znanci katerihkoli od zgoraj naštetih. Anketiranje je poteklo v večini preko spleta v mesecu januarju 2012. Vprašalnik je vseboval 14 vprašanj.

3. 5 Postopek zbiranja podatkov

Podatke sva zbirali po kvalitativni tehniki z anonimnim anketnim vprašalnikom, sestavljenim iz vprašanj zaprtega kot tudi odprtega tipa.

3.6 Obdelava podatkov

Podatke sva obdelali s pomočjo spletnih aplikacij, programa Microsoft Excel ter delno tudi ročno. Sledila je kvalitativna analiza.

4 REZULTATI

4.1 Intervju z gospo Petro Slanič

1. Kaj za vas pomeni biti prijatelj?

Prijatelj je človek, ki ga lahko pokličete sredi noči in zahtevate, da bo prišel k vam. In bo. Brez vprašanj.

2. Ali uporabljate spletna omrežja?

Da.

3. Če DA, zakaj?

Ker so najhitrejši vir informacij in tudi za vzdrževanje prijateljskih ter poslovnih kontaktov.

4. Katera? Zakaj ravno ta?

Največ Facebook – zato, ker je največje spletno (strokovno bolj pravilno bi bilo družbeno) omrežje na svetu in kot tako najprimernejše na osebni ravni za vzdrževanje kontaktov, na poslovni ravni pa priložnost za naročnike, da prek Facebooka strani predstavijo svoje produkte/storitve.

Twitter – ker je najhitrejša omrežje.

LinkedIn – za poslovno rabo najprimernejše.

5. Kakšna je razlika uporabe posameznih omrežij?

Facebook – namenjen najširši množici uporabnikov; tako za osebno rabo (profil, skupine) kot poslovno rabo (stran, skupine).

Twitter – možnost krajših zapisov, t. i. tvitov, zahteva koncizne informacije, sam si ustvarjaš svoj 'stream' (tok, newsfeed), primeren za različne namene, tudi poslovne.

LinkedIn – strogo omejen na poslovne kontakte (predstavitve podjetij, navezovanje kontaktov z ljudmi iz vseh možnih branž z vsega sveta).

6. Po kakšnem ključu dodajate prijatelje na spletu?

Zgolj in samo ljudi, ki jih poznam v živo.

7. Ali imate tudi vi na spletnih omrežjih dodane ljudi, ki jih ne poznate?

Na Facebooku ne, na Twitterju pa je bistvo v tem, da spremljaš tvite ljudi, ki so ti zanimivi, ne gleda na to, ali jih poznaš. Na LinkedInu tudi dodajam ljudi glede na njihove poslovne profile, ni potrebno, da se že poznamo.

8. Ali je na spletnih omrežjih dobro imeti veliko prijateljev?

To je odločitev vsakega posameznika, tako kot v resničnem življenju.

9. Kaj menite o deljenju zasebnosti na internetu?

Vsak človek sam odloča, kaj bo objavil na internetu in česa ne. Preprost nasvet – česar ne bi povedali popolnemu tujcu na cesti, ne objavite na internetu. Pravijo, da kar se zgodi na internetu, ostane na internetu. Za vedno.

10. Kaj vi osebno delite s »prijatelji«?

Običajno ničesar preveč zasebnega; zgolj podatke, ki so javni in bi jih lahko našli/videli tudi kje drugje.

11. Imate zaščiten profil? Če DA, v kakšni meri?

Odvisno od objave na FB nastavim nivo zasebnosti (javna objava, samo za prijatelje itd.), na Twitterju imam profil odklenjen. Zaklepanje ne sodi na Twitter, saj je tam bistvo odprta in hitra komunikacija, v kateri smo vsi enaki, od najvišjih predstavnikov politike in zvezd v zabavni industriji do brezposelnega.

12. Kaj je za vas boljše: prijateljstvo v živo ali prijateljstvo preko spleta? Zakaj?

Spletno komuniciranje lahko bistveno olajša komuniciranje s prijatelji, ki so naši prijatelji v živo. Sem odgovorila?

13. Zakaj se mladi vse več družijo s prijatelji preko spletnih omrežij?

Ker je preprosto, običajno dostopno (v Sloveniji imamo zelo visok odstotek pokritosti gospodinjstev z internetom – www.ris.org) in se ni treba premakniti s kavča.

14. Kaj menite o pojavu spletnih omrežij nasploh?

Zdi se mi fascinantna in jih obožujem.

15. Kaj menite o pojmu prijateljstva na spletu?

Prijateljstva se lahko začnejo na spletu, nujno pa se morata osebi ujeti tudi v živo. Razen, če gre za t. i. virtualno prijateljstvo, ki obstaja samo na spletu. V tem ne vidim nič slabega. Zakaj se ne bi osamljeni družili vsaj preko interneta?

16. Kakšen prijatelj je za vas dober prijatelj?

Iskren, zvest, razgledan, dober človek.

17. Koliko pravih prijateljev imate v realnosti?

Manj kot 10.

18. Koliko pravih prijateljev imate na spletu?

Teh istih – manj kot 10.

19. Kaj pove število prijateljev o osebi sami?

No, tisti, ki ima na Facebooku več kot 1000 prijateljev, jih najbrž res ne pozna vseh v živo. To mi je vedno sumljivo. Zdrava mera je kot vedno najboljša pravilo.

20. Kakšno je pravilo o številu prijateljev, s katerimi komuniciramo?

Pravil ni, vsak si jih postavi sam. Obstajajo le omejitve. Na Facebooku lahko ima oseba največ 5000 prijateljev, na Twitterju pa je limit pri 2000. Torej: 2000 ljudem lahko sledimo. Ko nam sledi več kot 2000 ljudi, pa se to število poviša.

21. Koliko Slovencev komunicira preko Facebooka in/ali Twitterja (če imate podatek)?

Seveda. Na Facebooku ima osebne profile danes, 23. 2. 2012, 658.920 Slovencev (vir: Facebook), na Twitterju pa je 15992 slovenskih uporabnikov (vir: sitweet.com).

22. Imate kakšno sporočilo za naju?

Uživajta vsak trenutek življenja! Pa raje v živo kot na spletu.

4.2 Intervju z dijakinjo Evo Sevšek

1. Kaj za tebe pomeni biti prijatelj?

Pravo prijateljstvo je vedno dvosmerni odnos. Prijatelji si zaupamo skrivnosti, takoj opazimo, če ima prijatelj težavo in mu jo pomagamo premagati ... Lahko se pogovarjamo in smejimo ure in ure.

2. Ali uporabljaš spletna omrežja?

Da .

3. Če DA, zakaj?

Ker so dandanes med najstniki tako samoumevna.

4. Katera? Zakaj ravno ta?

Facebook, ker ga uporablja večina mojih prijateljev in Skype, ker je bolj »zaseben« in ga uporabljajo tudi tisti prijatelji, ki nimajo Facebooka.

5. Po kakšnem ključu dodajaš prijatelje na spletu?

Prijateljev ne dodajam po naključju, sama dodam le osebe, ki jih resnično poznam.

6. Ali imaš tudi ti na spletnih omrežjih dodane ljudi, ki jih ne poznaš?

Kar nekaj je takih, ki jih »poznam« le navidez, s katerimi smo bili na isti zabavi, počitnicah, o katerih pravzaprav ne vem kaj veliko več kot ime.

7. Ali je po tvojem mnenju na spletnih omrežjih dobro imeti veliko prijateljev? Zakaj?

Imeti veliko prijateljev ni dobro ali slabo. Verjetno je veliko ljudi, ki imajo preko 1000 prijateljev zato, ker je to »kul«. Ampak naši prijatelji vidijo le tisto, kar sami dovolimo da vidijo,

kar sami objavimo. Rekla bi, da je večji problem v količini informacij, ki jih danes ljudje objavljajo o sebi.

8. Kaj meniš o deljenju zasebnosti na internetu?

Mislím, da dandanes na internetu zasebnosti ni. Z vsakim klikom povemo nekaj o sebi. Seveda jo lahko z neuporabo socialnih omrežij zmanjšamo, a ne bistveno.

9. Kaj ti osebno deliš s »prijatelji«?

Hobije, glasbo, stvari, ki so mi všeč. To, kar delim s prijatelji tudi izven socialnih omrežij.

10. Imaš zaščiten profil? Če DA, v kakšni meri?

Imam, moj Facebook profil lahko vidijo le prijatelji.

11. Kaj je zate boljše: prijateljstvo v živo ali prijateljstvo preko spleta? Zakaj?

Težko si predstavljám prijateljstvo le preko spleta. Nikoli ne moreš zares vedeti, če je obojesmerno. So pa socialna omrežja zelo priročna za ohranjanje prijateljskih stikov.

12. Zakaj meniš, da se mladi vse več družijo s prijatelji preko spletnih omrežij?

Ne vem, če tukaj sploh gre za druženje in verjamem, da vsak posameznik loči med svojimi pravimi prijatelji in tistimi na Facebooku.

13. Koliko pravih prijateljev imaš v realnosti?

Hm, verjetno bi prave prijatelje lahko preštela na vse prste.

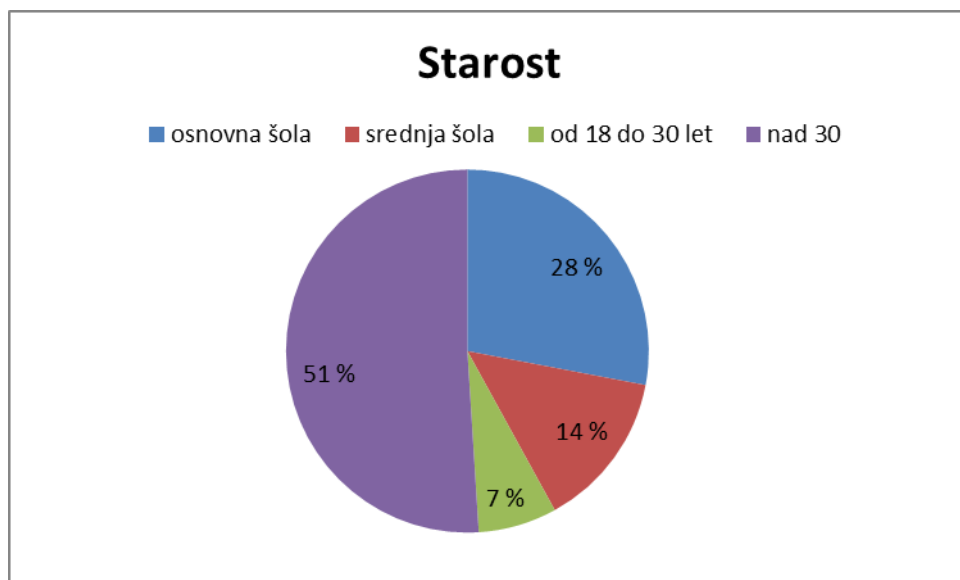
14. Koliko pravih prijateljev imaš na spletu?

Pravih verjetno enako kot tistih v realnosti.

15. Kaj po tvojem mnenju pove število prijateljev o osebi sami?

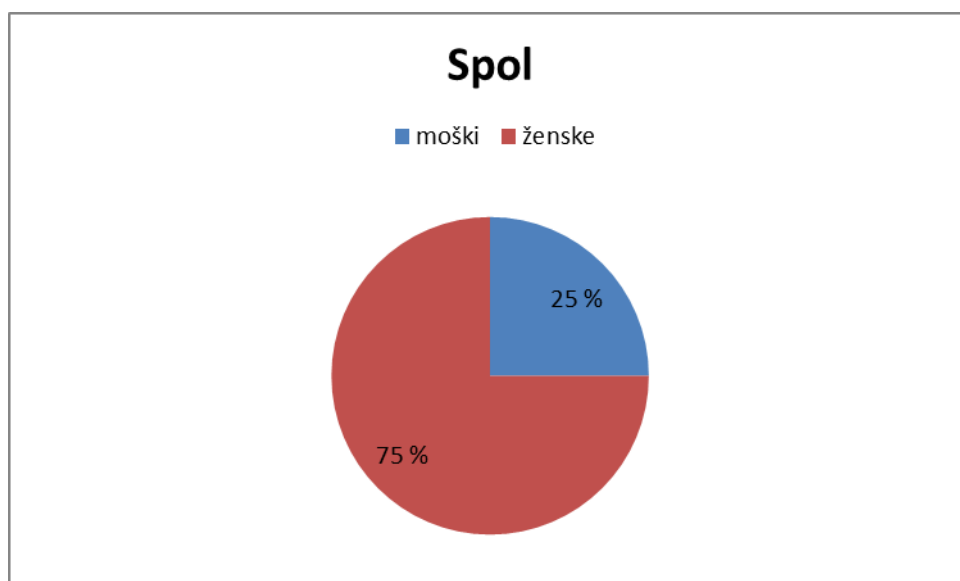
Število prijateljev na Facebooku zelo malo. Število prijateljev v realnosti pa kako družabna in odprta je oseba.

4.3 Analiza ankete

Graf 2: Starost

Največ anketirancev, kar 51 % je bilo starih nad 30 let, 28 % je bilo osnovnošolcev, 14 % srednješolcev in 7 % je bilo starih med 18 in 30 let.

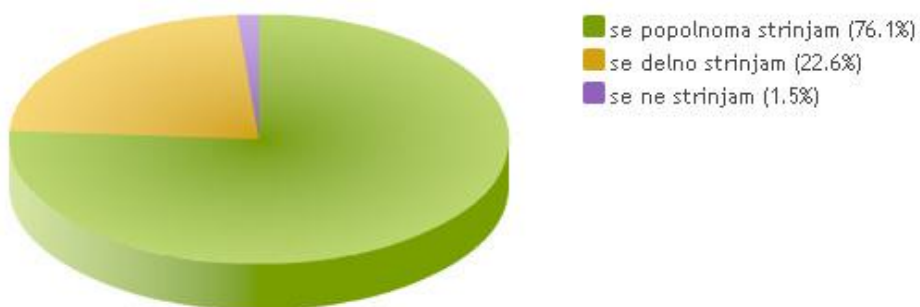

Graf 3: Spol

Anketni vprašalnik je izpolnilo kar 75 % žensk in 25 % moških.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

Prijatelj je nekdo, ki mu zaupam svoje skrivnosti.

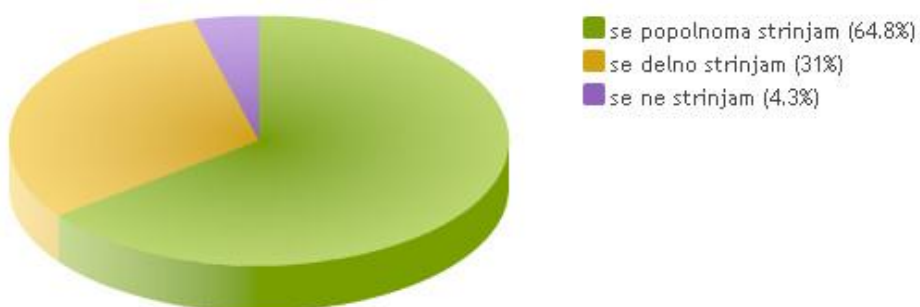

Graf 4: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo, ki mu zaupam svoje skrivnosti.

Velika večina anketirancev meni, da je prijatelj oseba, ki ji zaupamo svoje skrivnosti, 22,6 % se je delno strinjalo z dano trditvijo in le 1,5 % se s to trditvijo ni strinjalo.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

Prijatelj me ne bo nikoli izdal.

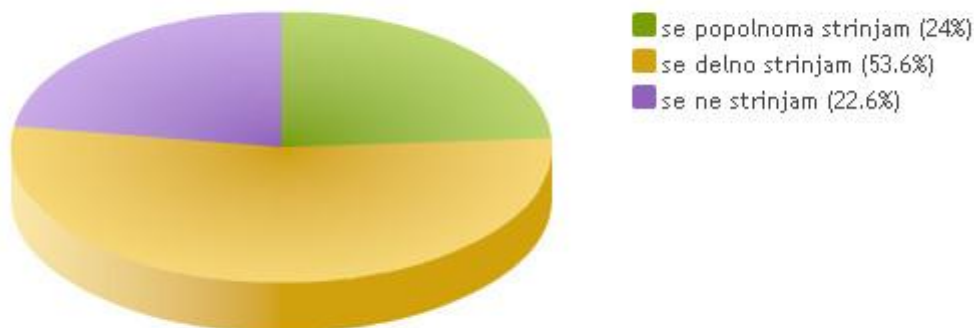

Graf 5: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj me ne bo nikoli izdal.

Skoraj 65 % anketirancev meni, da jih prijatelj ne bo nikoli izdal, 31 % se je delno strinjalo s trditvijo kar pomeni, da so verjetno že bili izdani s strani prijatelja in 4,3 % se s to trditvijo ni strinjalo.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

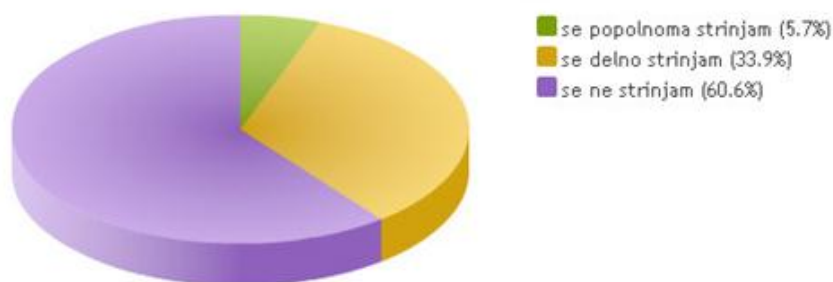
Prijatelj je moj vrstnik, s katerim se dobro razumem.

Graf 6: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je moj vrstnik, s katerim se dobro razumem

Več kot polovica anketirancev meni, da ni nujno, da je prijatelj tudi tvoj vrstnik, 24 % se strinja s to trditvijo in 22,6 % se ne strinja.

Moji prijatelji niso vedno iste osebe. Danes je nekdo moj prijatelj, jutri bo že lahko kdo drug.

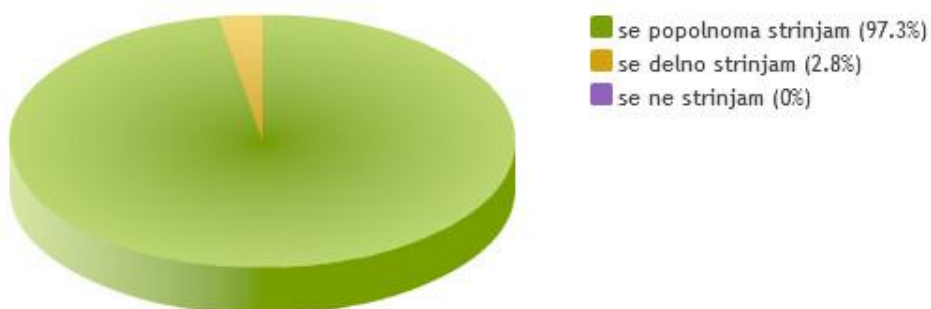

Graf 7: Strinjanje s trditvijo – Moji prijatelji niso vedno iste osebe. Danes je nekdo moj prijatelj, jutri bo že lahko nekdo drug.

Velika večina se s to trditvijo ne strinja, kar pomeni, da so prijatelji bolj stalni in se ne menjavajo tako hitro. 33 % se delno strinja s to trditvijo in 5,7 % se ne strinja.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

Prijatelj je nekdo, na katerega se lahko zanesem.

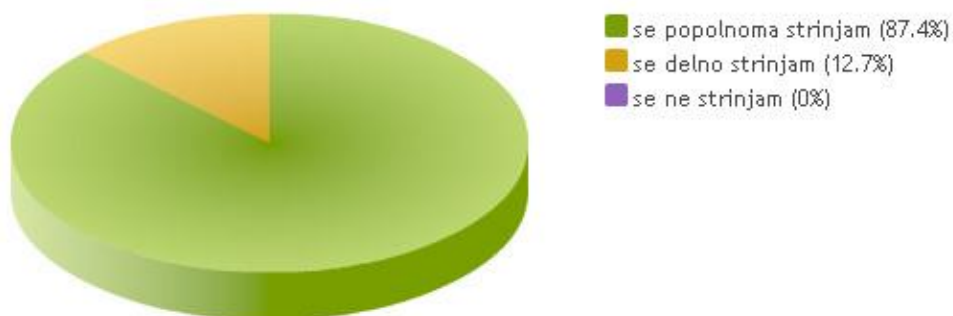

Graf 8: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo na katerega se lahko zanesem.

Skoraj vsi anketiranci menijo, da je prijatelj oseba, na katero se lahko zanesesh. Samo 2,8 % se delno strinja s to trditvijo, nikogar pa ni bilo, ki se ne bi strinjal.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

Prijatelj je nekdo, ki mi vedno stoji ob strani.

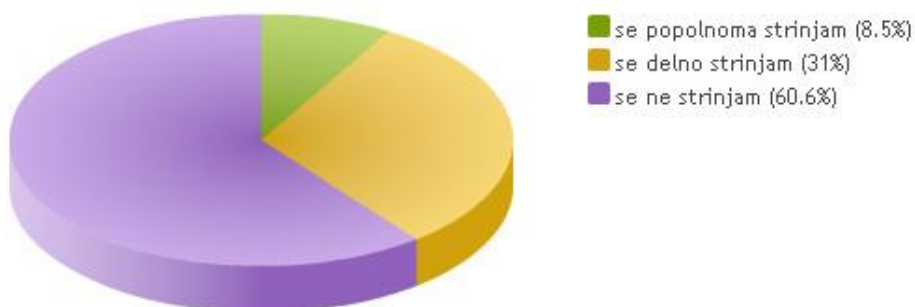

Graf 9: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo, ki mi vedno stoji ob strani.

Velika večina anketirancev meni, da je prijatelj oseba, ki ti vedno stoji ob strani. 12,7 % se je le delno strinjalo s to trditvijo in nikogar ni bilo, ki se ne bi strinjal.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

Prijatelj je nekdo, ki ga imam dodanega na mojem Facebook profilu.

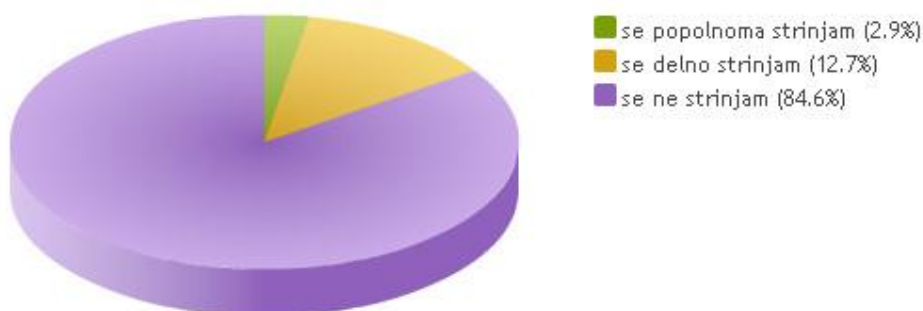

Graf 10: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj je nekdo, ki ga imam dodanega na Facebook profilu.

Iz grafa je moč razbrati, da 60,6 % anketirancev meni, da če imajo osebo dodano na Facebooku, še ne pomeni, da je ta oseba tudi njihov prijatelj. 31 % se delno strinja, kar pomeni, da imajo prijatelje in tudi ostale med "prijatelji". 8,5 % se ne strinja s to trditvijo.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

Prijatelj v živo in prijatelj na spletu pomenita enako.

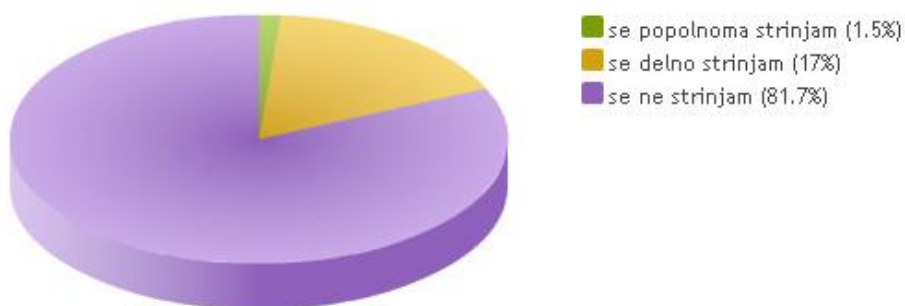

Graf 11: Strinjanje s trditvijo – Prijatelj v živo in prijatelj na spletu pomenita enako.

Večina meni, da prijatelji v živo in na spletu, ne pomenijo enako, kar pomeni, da v živo in na spletu nimamo enakih kriterijev, ko nekoga označimo za prijatelja. Nekaj, 12,7 % meni, da je v določenih primerih vseeno tako in 2,9 % se strinja s to trditvijo, da sta ti pojmovanji enaki.

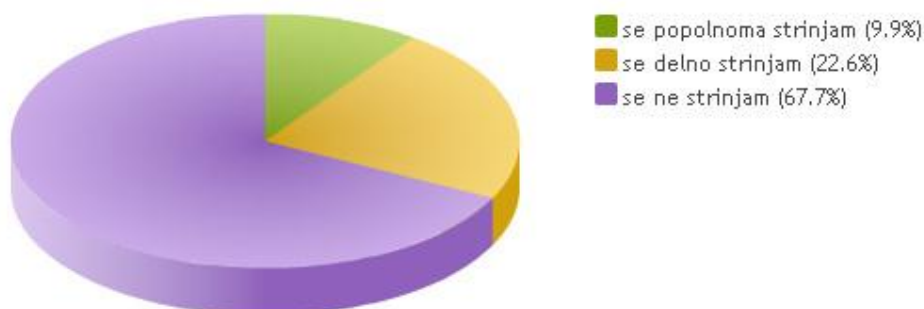
Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.
Realno prijateljstvo in spletno prijateljstvo sta enakovredna.

Graf 12: Strinjanje s trditvijo – Realno prijateljstvo in spletno prijateljstvo sta enakovredna.

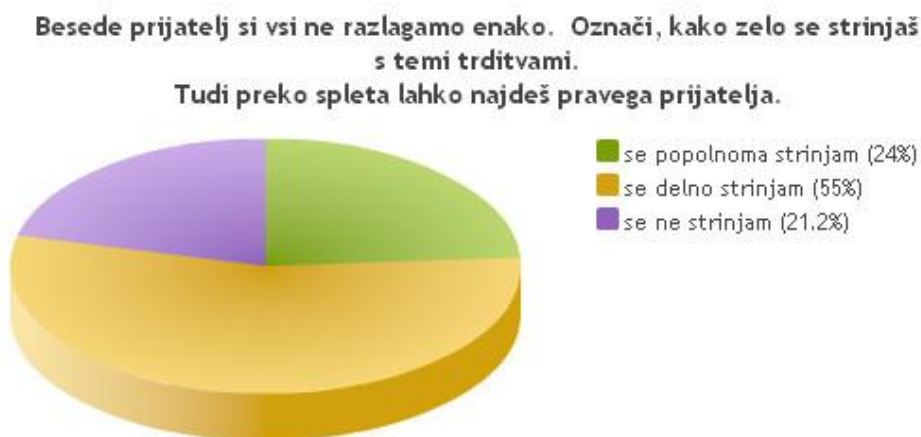
Večina meni, da resnično prijateljstvo in spletno prijateljstvo nista enakovredna. Delno se strinja 17 %. Samo 1,5 % se strinja, da sta ti dve obliki prijateljstva enakovredni.

Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.
Lažje se pogovarjam s prijatelji preko spleta kot v živo.

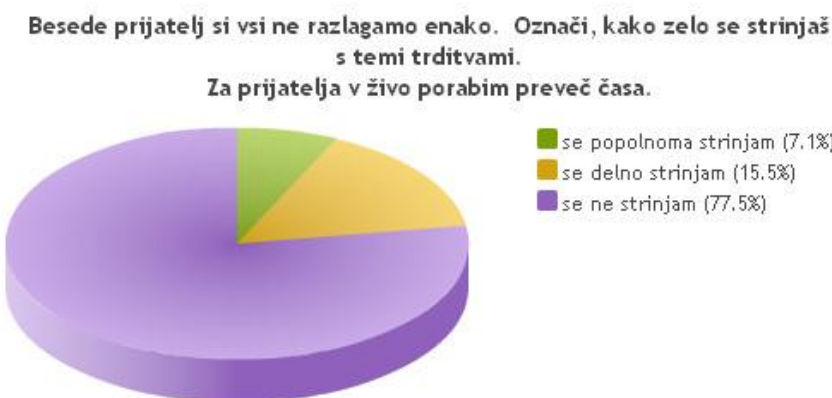
Graf 13: Strinjanje s trditvijo – Lažje se pogovarjam s prijatelji preko spleta kot v živo.

Veliko anketirancev meni, da se lažje pogovarja s prijatelji v živo kot preko spleta. Nekateri se s to trditvijo le delno strinjajo, 9,9 % pa se s tem ne strinja, kar pomeni da se raje pogovarjajo preko spleta kot v živo.

Graf 14: Strinjanje s trditvijo – Tudi preko spleta lahko najdeš pravega prijatelja.

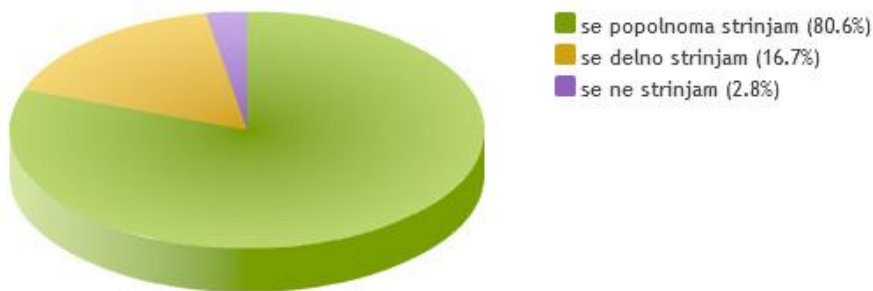
Kar 55 % se delno strinja, kar pomeni, da niso povsem prepričani. Lahko ga najdeš, lahko pa tudi ne. 24 % se popolnoma strinja s to trditvijo, 21,2 % pa se ne strinja, to pomeni, da so prepričani, da ne moreš najti pravega prijatelja preko spleta.

Graf 15: Strinjanje s trditvijo – Za prijatelje v živo porabimo preveč časa.

S tem se 77,5 % ne strinja, kar pomeni, da raje preživijo čas s prijateljem v živo, kot samo preko spleta. Delno se jih strinja, to je 15,5 % anketirancev, popolnoma pa se strinja 7,1 %, ti pa mislijo, da je veliko bolje sedet doma pred računalnikom in klepetat preko spletnih omrežij s prijatelji.

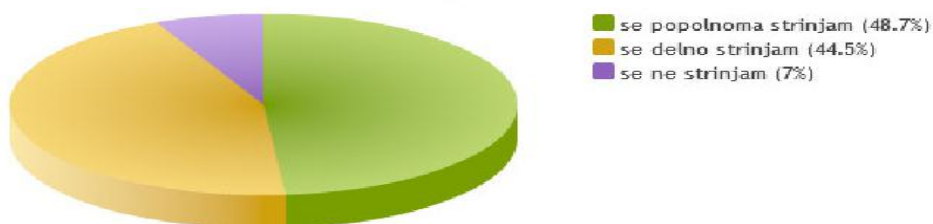
Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.
Pristni stiki v živo so neprecenljivi.

Graf 16: Strinjanje s trditvijo – Pristni stiki v živo so neprecenljivi.

Kot je razvidno iz grafa, je prijateljstvo v živo še vedno veliko bolj cenjeno kot preko spleta. 80,6 % udeležencev meni tako, 16,7 % se le delno strinja s tem mnenjem, 2,8 % anketirancev pa stikov v živo ne ceni zelo visoko.

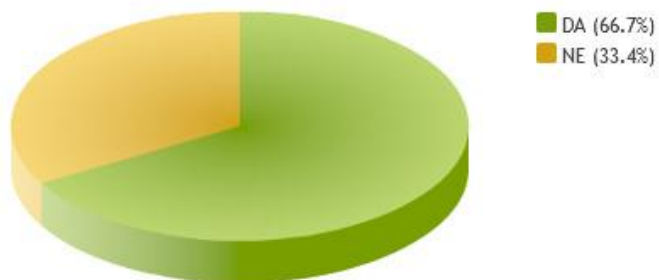
Uporabniki spletnih omrežij se ne zavedajo pasti prijateljstev preko spleta.

Graf 17: Strinjanje s trditvijo – Uporabniki spletnih omrežij se ne zavedajo pasti prijateljstev preko spleta.

S to trditvijo se strinja kar 49,3 % anketirancev, ti menijo, da se ljudje res ne zavedamo pasti na internetu. Delno se je s to trditvijo strinjalo 43,7 %, 7,1 % pa se jih ni strinjalo s tem.

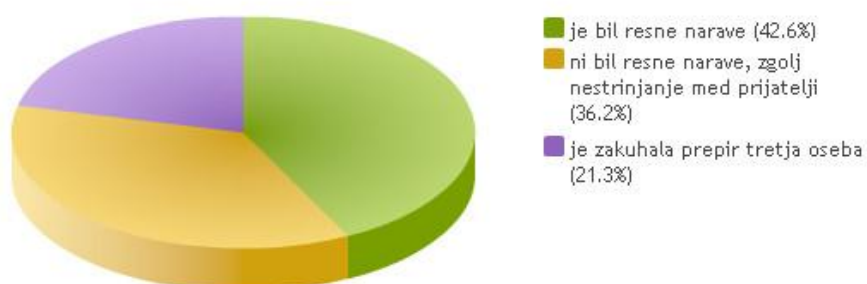
Ali si se že kdaj močno sprl s svojim prijateljem, mu nato odpustil in nato nadaljeval s prijateljstvom?

Graf 18: Ali si se že kdaj močno sprl s svojim prijateljem, mu nato odpustil in nato nadaljeval s prijateljstvom?

Večina udeležencev se je s svojim prijateljem že močno sprla in mu/ji nato odpustila in nadaljevala s prijateljstvom. Tretjina pa te izkušnje nima.

Če DA; prepir:

Graf 19: Če DA; prepir:

Kot graf nakazuje, je med tistimi, ki je imela to izkušnjo, največ tistih, ki je to storila zaradi resnega problema, več kot tretjina je takih, ki se jih je sprlo zaradi nestrinjanja, ne tako resne zadeve, pri 21,3 % pa je bil vzrok tretja oseba.

Graf 20: Ali si že kdaj izdal svojega prijatelja?

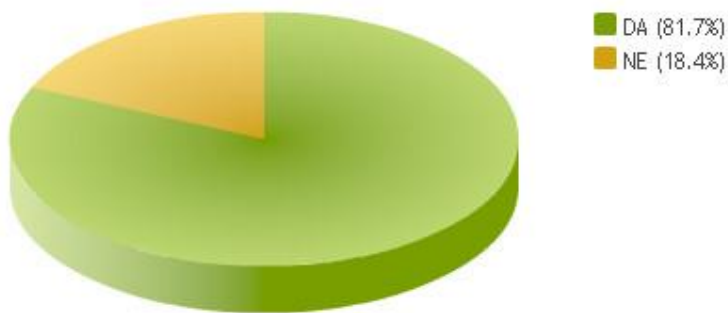
Večina udeležencev ankete še ni izdala svojega prijatelja, 15,5 % pa že. Ti rezultati tudi potrjujejo večinsko definicijo besede prijatelj iz grafov 3, 4 in 8.

Graf 21: Če DA, zakaj?

Tisti, ki so svojega prijatelja izdali, jih je največ to storila zato, ker je bilo prijateljevo dejanje zanj ali za druge škodljivo in se mu je zdelo prav, da ga izda; 27,3 % pravi, da so bili v to prisiljeni in niso imeli druge izbire, kot da ga izda. 18,2 % je svojega prijatelja izdalo namenoma in 9,1 %, ker so od tega imeli korist.

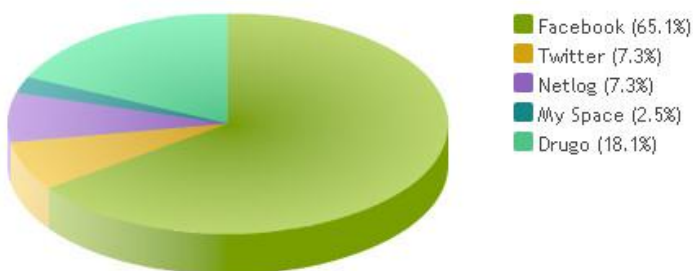
Ali uporabljaš Facebook , Twitter ali kakšno drugo podobno spletno omrežje?

Graf 22: Ali uporabljaš Facebook, Twitter ali kakšno drugo podobno spletno omrežje?

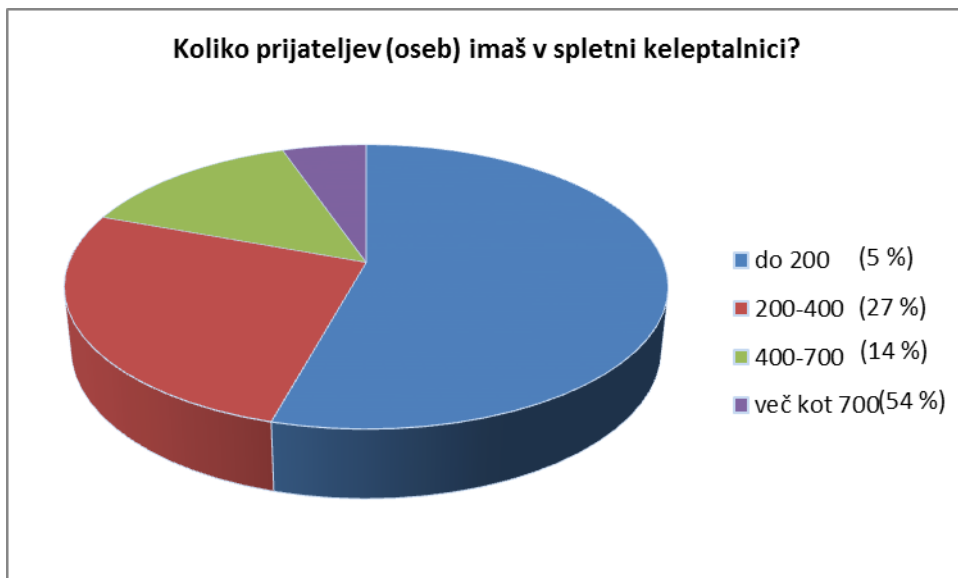
Kot je iz grafa razvidno, kar 81,7 % anketirancev uporablja spletno omrežje.

Katero?

Graf 23: Katero?

Tudi naša anketa potrjuje, da je Facebook najbolj popularno spletno omrežje med uporabniki spletnih omrežij. 18,1 % je izbralo odgovor "drugo", pod to alinejo pa so v večini navedli Skype oziroma gmail, ki pa se kar razlikujeta od naštetih spletnih omrežij, saj služijo v večini za pošiljanje e-pošte, klepeta ali video klica in ne toliko za množično druženje.

Graf 24: Koliko prijateljev (oseb) imaš v spletni klepetalnici?

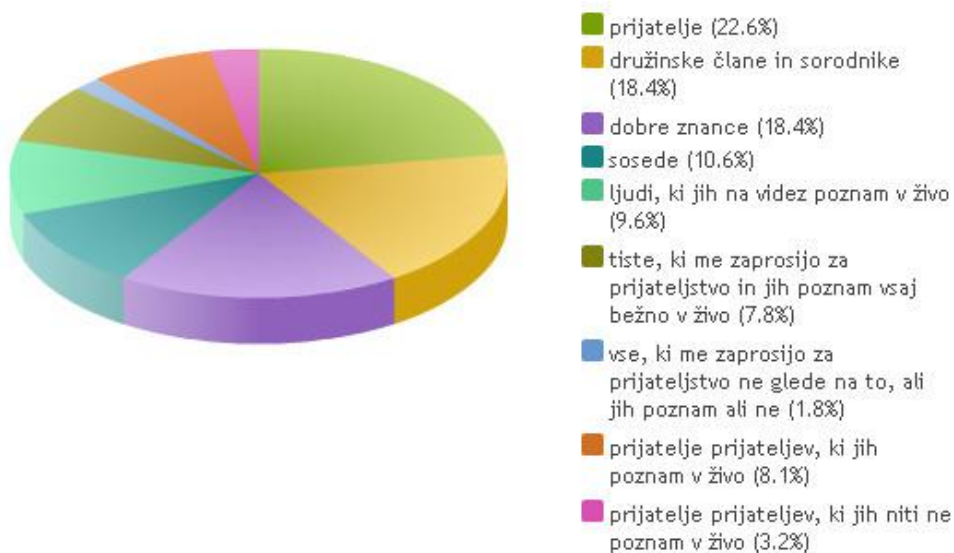
Največ uporabnikov ima do 200 spletnih prijateljev, 26,4 % med 200-400, 14,1% med 400-700 ter 5,3 % več kot 700. Tudi tukaj je naša anketa potrdila dejstvo, da ima povprečni uporabnik na Facebooku okrog 200 prijateljev (vir TechCrunch).

Graf 25: Ali selekcioniraš sprejemanje prijateljev?

Kot prikazuje graf je videti, da ima večina anketirancev določene kriterije za sprejemanje prijateljev in ne potrjuje vsakogar, ki ga zaprosi. Za 16,7 % pa to dejstvo ne velja.

Med stiki v spletnem omrežju imam:

Graf 26: Med stiki v spletnem omrežju imam:

95 % vprašanih trdi, da imajo med "prijatelji" ljudi, ki jih poznajo v živo, naj bodo to prijatelji, sorodniki, znanci, ali kdo drug. Le 5 % anketirancev pravi, da dodajo tudi nekoga, ki ga v resničnem življenju ne poznajo.

Ali omejuješ dostop prijateljem do tvojih podatkov, slik in posnetkov?

Graf 27: Ali omejuješ dostop prijateljem do tvojih podatkov, slik in posnetkov?

69,4 % udeležencev ne želi, da bi vsi njihovi prijatelji videli njihove objave, slike, posnetke in jim zato omejujejo dostop do teh informacij. 30,7 % meni, da če so njihovi prijatelji, da lahko vidijo tudi vse kar sami delijo z ostalimi.

Graf 28: Če DA, zakaj?

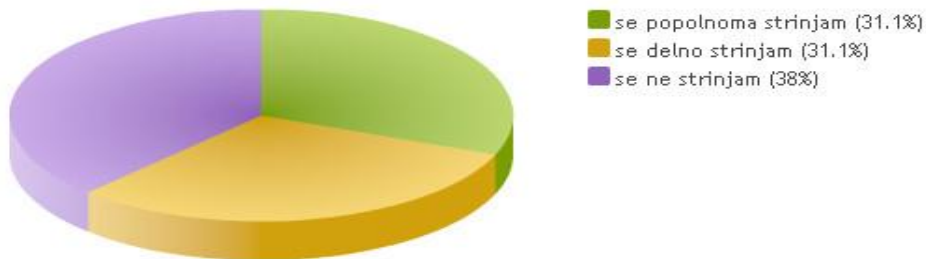
Tisti, ki omejujejo dostop do njihovih informacij, to počnejo zaradi želje po zasebnosti 59,6 %, oziroma zato, ker imajo med spletnimi prijatelji tudi osebe, s katerimi si niso pretirano blizu, 4,8 % pa ima še druge razloge.

Graf 29: Če ima nekdo na Facebooku ali kateremkoli drugem omrežju veliko prijateljev, to po mojem mnenju pomeni, da:

Največ anketirancev meni, da je to zato, ker ti ljudje nimajo selekcije pri dodajanju prijateljev; 17,7 %, da se ne zaveda pomena zasebnosti; 14,8 % meni, da so zelo popularne osebe; 14,1 %, da so odprte osebe; 11,3 %, da so družabne osebe ter 8,5 %, da se dobro razumejo z ljudmi.

Kako zelo se strinjaš z naslednjimi trditvami?
Na spletu imam več prijateljev kot v realnem življenju.

Graf 30: Strinjanje s trditvijo – Na spletu imam več prijateljev kot v realnem življenju.

Kot je razvidno iz grafa se 38 % ne strinja s to trditvijo, kar pomeni, da jim beseda prijatelj na spletu ne pomeni enako kot v resničnem življenju. 31,1 % se delno strinja s trditvijo ter 31,1 % se popolnoma strinja s to trditvijo, kar lahko pomeni dvoje, da imajo med "prijatelji" dodanih več oseb, tudi tiste, ki niso njihovi prijatelji, oziroma je trditev celo resnična taka, kot je zapisana.

Kako zelo se strinjaš z naslednjimi trditvami?
Med stiki v spletnem omrežju imam tudi ljudi, ki si jih sam/a ne želim, pa jih nisem upal/a zavrniti.

Graf 31: Strinjanje s trditvijo – Med stiki v spletnem omrežju imam tudi ljudi, ki si jih sam/a ne želim, pa jih nisem upal/a zavrniti.

Kot kaže anketa, se dogaja, da ljudje dodajo osebe, katerih si v resnici ne želijo pa si ne upajo osebe užaliti, vendar je teh le 6,9 % v celoti in 20,7 % delno. Večina še vedno meni, da moraš jasno omejiti dostop, oziroma zavrnejo vse, ki jim ne ustrezajo.

Graf 32: Strinjanje s trditvijo – Med stiki v spletnem omrežju imam določene ljudi zato, da lahko spremljam, kaj se z njimi dogaja, česar sicer ne bi vedel/a (radovednost).

20,4 % anketirancev ima dodane stike tudi iz radovednosti, 39 % le delno in 40,7 % nimajo takšnih prijateljev.

Graf 33: Strinjanje s trditvijo – Biti prijatelj v živo in biti prijatelj na Facebooku pomeni enako.

S to trditvijo se ne strinja 83,1 % anketirancev, kar pomeni, da se med seboj ti dve obliki prijateljstva ne moreta primerjati. Delno se strinja 10,2 %, 6,8 % anketirancev pa enači

besedo prijatelj na spletu in v živo, kar sicer lahko pomeni, da imajo ali samo pristne prijatelje ali pa besedo prijatelj pojmujejo zelo široko in odprto.

Graf 34: Strinjanje s trditvijo – Facebook je dober za ohranjanje stikov.

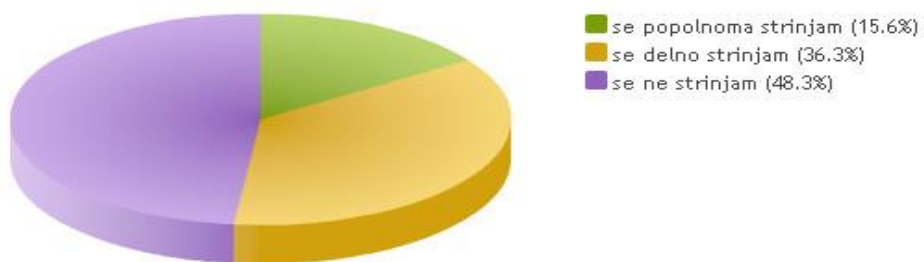
S tem se delno strinja 53,5 % anketirancev, kar pomeni, da lahko z njim ohraniš stike, najbolje pa je, če jih ohranjaš v živo. 34,5 % anketirancev služi Facebook kot zelo koristen vir za ohranjanje stikov, 12,1 % pa ni takšnega mnenja.

Graf 35: Strinjanje s trditvijo – Facebook je dober vir za ohranjanje prijateljstev.

Facebook ni dober vir za ohranjanje prijateljstev. To trdi 41,4 % anketirancev. 39,7 % anketirancev se delno strinja s tem, da je Facebook dober vir za ohranjanje prijateljstev v določenih primerih, popolnoma pa se strinja 19 % anketirancev.

**Kako zelo se strinjaš z naslednjimi trditvami?
Facebook je dober vir za sklepanje novih prijateljev.**

Graf 36: Strinjanje s trditvijo – Facebook je dober vir za sklepanje novih prijateljev.

S tem se ne strinja 48,3 %, ti mislijo, da Facebook ni dober vir za sklepanje novih prijateljev. S to trditvijo se delno strinja 36,3 % udeležencev, popolnoma pa se strinja 15,6 % anketirancev.

5 RAZPRAVA

5. 1 Ovrednotenje hipotez

Postavili sva si naslednje hipoteze:

1. Prijateljstvo se razlikuje med osnovnošolci, srednješolci in ljudmi nad 30 let.

Z rezultati to hipotezo ovrževa, kajti učenci osnovne, srednje šole in ljudje nad 30 let podobno določajo kriterije prijateljstev, saj večina meni, da je prijatelj nekdo, ki mu lahko zaupamo, nas ne bo nikoli izdal, na njega se lahko zanesemo, nam vedno stoji ob strani ... Redko kje pride do odstopanj kljub starostni razliki. Četudi so prijavljeni v spletne klepetalnice, se večina strinja, da se lažje pogovarjaš s prijateljem v živo kot preko spletnih klepetalnic, da prijateljstvo na spletu in v živo ni enakovredno ...

2. Oseba, ki ima na Facebooku več prijateljev, je bolj odprta oseba.

To hipotezo sva delno ovrgli, saj tretjina anketirancev meni, da tisti, ki imajo veliko prijateljev na Facebooku dodajo vse, ki jih zaprosijo za prijateljstvo. Nekateri menijo, da ti ljudje ne cenijo zasebnosti, drugi, da je ta oseba popularna, šele nato sledi, da je oseba bolj odprta.

3. Večina osnovnošolcev, srednješolcev in študentov ima na Facebooku tudi prijatelje, ki jih ne pozna.

To hipotezo sva ovrgli, saj jih je zelo malo anketirancev odgovorilo, da ima dodane prijatelje, ki jih ne pozna. Med osnovnošolci imata samo dva anketiranca dodane prijatelje, ki jih ne poznata. Med srednješolci ima samo en dodane prijatelje, ki jih ne pozna. Med študenti pa nima nihče prijateljev, ki jih ne bi poznal. To pomeni, da imajo dodane samo prijatelje, ki jih v resnici poznajo ali pa samo bežno.

4. Vsak si prijateljstvo definira po svoje.

To hipotezo potrjujeva, saj so rezultati ankete pokazali, da si vsak prijateljstvo definira drugače. Nekateri pojem prijateljstvo definirajo, da so to osebe, ki jim zaupamo, drugi da so osebe, ki te ne bodo nikoli izdale, spet tretji, da so prijatelji ljudje, ki jih enostavno potrebujemo v življenju ...

5. Veliko ljudi, ki obiskuje osnovno šolo, srednjo šolo ali so stari do 30 let, je prijavljenih v spletno omrežje.

To hipotezo potrjujeva saj je anketa pokazala, da kar 81,9 % anketirancev uporablja vsaj eno spletno omrežje, nekateri pa celo več različnih, odvisno od namena uporabe.

6. Največ ljudi je prijavljenih na Facebook.

To hipotezo potrjujeva, saj ima Facebook res največ uporabnikov. Ima kar 845 milijonov aktivnih uporabnikov. Število se vsak dan veča. Pri najini anketi pa je kar 64,7 % udeležencev odgovorilo, da ima Facebook profil.

7. Med stiki imajo dodane več kot le prijatelje (sorodnike, sosede ...)

To hipotezo sva potrdili, saj ima večina anketirancev dodane prijatelje (22,5 %), nekateri pa še imajo družinske člane (18,3%), dobre znance, sosede, prijatelje prijateljev, ki jih poznajo v živo ... Redko kdo pa doda osebe, ki jih ne pozna, ko ga zaprosijo za prijateljstvo.

8. Na spletu imamo več prijateljev kot v resničnem življenju.

To hipotezo sva potrdili, saj ima veliko ljudi na spletnih omrežjih več prijateljev (stikov) kot v resničnem življenju, vendar se prijateljstvo ne pojmuje enako. Na spletu zlahka sklepaš prijateljstvo, saj je lažje ter dobiš več informacij o osebi kot v resničnem življenju. V resničnem življenju pa za sklepanje prijateljstva porabiš veliko časa in truda, stik v živo je drugačen.

6 ZAKLJUČEK

Ob zaključku raziskovalne naloge sva prišli do zanimivih rezultatov in ugotovitev. Z različnimi raziskovalnimi metodami sva potrdili ali ovrgli hipoteze, ki sva si jih zastavili na začetku raziskovalne naloge.

Prijateljstvo si vsaka oseba definira po svoje. Prijatelji pričakujejo, da si med seboj zaupajo skrivnosti, se ne izdajo in si vedno stojijo ob strani. Prijateljstvo je jedro življenjskega kroga. Obstajajo pravi prijatelji, ki ti pomagajo na poti k uspehu in prijatelji, ki imajo pri prijateljstvu sami kakšno korist. Prijatelj te lahko izda, nekateri imajo od tega korist, drugi pa so v to prisiljeni. Za nekatere je bilo to dejanje škodljivo, nekateri pa so ga izdali namenoma. Povprečno se vsi prijatelji prepirajo, tudi tisti pravi. Lahko je prepir resne narave, v nekaterih primerih je zgolj nestrinjanje med prijatelji, občasno pa prepir zakuha tretja oseba.

Večina anketirancev uporablja spletna omrežja. Največ jih uporablja Facebook, zraven Facebook-a pa so tu še: Twitter, Netlog, My Space, Skype, Gmail, Tumblr, MSN idr. Med stiki v spletnih omrežjih ima večina uporabnikov do 200 prijateljev, med njimi so: prijatelji, družinski člani, dobri znanci, sosedi. Nekateri selekcionirajo sprejemanje prijateljev, drugi jih ne, kar pomeni, da lahko imajo poleg prijateljev še osebe, ki jih sploh ne poznajo ali pa jih poznajo le bežno. Prijateljem na spletnih omrežjih v večini primerov omejujejo dostop do svojih podatkov, le redki jih ne. Tisti, ki jih omejujejo, želijo s tem doseči zasebnost, ker imajo med prijatelji tudi osebe, ki jih ne poznajo tako dobro in zato z njimi nočejo deliti svoje zasebnosti. Če ima uporabnik na Facebook-u ali kateremkoli drugem omrežju veliko prijateljev, večina anketirancev meni, da doda vse, ki ga zaprosijo za prijateljstvo ali da ne ceni zasebnosti, lahko je bolj odprta, družabna in popularna osebnost. Nekateri menijo, da je Facebook dober vir za ohranjanje stikov in prijateljstev, ravno tako pa tudi za sklepanje novih prijateljstev. Vsekakor pa resnično prijateljstvo in prijateljstvo preko spleta ni enakovredno.

Uporabniki spletnih omrežij se še vedno ne zavedajo dovolj pasti prijateljstev preko spleta. To menijo tudi naši anketiranci, si jih pa jih veliko prizadeva nekaj storiti v tej smeri, ki so si zaščitili profile pred nepripravi in neželenimi radovedneži.

Z intervjujem z gospo Petro Slanič sva izvedeli, da po njenem mnenju vsak prijateljstvo definira po svoje. Veliko jih je podobnega mnenja kot gospa Petra, ki meni, da je prijatelj človek, ki ga lahko pokličeš sredi noči in zahtevaš, da bo prišel k tebi, in bo. Tako kot večina ljudi tudi sama najpogosteje uporablja spletno omrežje Facebook, saj je najhitrejši vir informacij. Tako kot skoraj vsak dodaja samo ljudi, ki jih pozna v živo. Gospa Petra meni, da si lahko vsak izbere sam, koliko prijateljev želi, vsak si tudi lahko izbere, pred kom bo kaj

objavil in kaj želi objaviti (svoje osnovne podatke, slike...). Sama deli samo osnovne podatke, ki pa bi jih lahko našli tudi kje drugje. Gospa Petra meni, da se vse več mladostnikov »druži« preko spleta zato, ker je preprosto in se ni treba premakniti s kavča ali udobnega stola. Sama obožuje spletna omrežja in zdijo se ji fascinantna. Meni pa, da se prijateljstva lahko začnejo preko spleta, vendar se morata osebi ujeti tudi v živo. Za gospo Petro je dober prijatelj iskren, zvest, razgledan in dober človek. Sama ima v realnosti manj kot 10 pravih prijateljev, enako pa tudi na spletu. O tem kaj pove število prijateljev o osebi pa pravi, da tisti, ki imajo več kot 1000 prijateljev, zagotovo ne poznajo vseh.

Dijakinja Eva Sevšek prav tako meni, da je prijateljstvo medsebojni odnos, kjer nekemu nekaj zaupaš, si pomagaš ... Tudi ona uporablja Facebook, Skype in druga socialna omrežja, saj to uporabljajo tudi njeni prijatelji. Na Facebook-u ima dodane vse prave prijatelje in osebe, s katerimi je bila na zabavi, počitnicah ... Glede zaščitenosti Facebook-a pa pravi, da vsak klik že pove nekaj o tvoji zasebnosti zato ima tudi sama zaščiten profil. Meni da je razlika med prijateljstvom preko spleta in realnim prijateljstvom le v tem, da preko spleta ohranjamo stike, v realnosti pa se družimo in se imamo »fajn«.

Sami sva se naučile veliko novega. Ugotovili sva, da je prijateljstvo beseda, ki se jo težko razloži. Sami sva zelo dobri prijateljici, čeprav se kot večina drugih, skregava tudi midve. Obe uporabljava spletna omrežja in na srečo imava zaščiten profil ter dodane samo osebe, ki jih poznavata.

6. 1 Izhodišča za nadaljne raziskave

Glede na ugotovitve iz najine raziskave, sva mnenja, da je to področje zelo zanimivo in aktualno ter se stalno spreminja, zato bi bilo zelo zanimivo še raziskati sledeče:

- Kaj bi bil primernejši izraz za »prijatelja« na Facebooku?
- Kdo je moj pravi prijatelj?
- Varnost v spletnih omrežjih.
- Koliko povedati, da ne poveš preveč o sebi in ne pridejo informacije v neprave roke?
- Kam se vse shranjuje, kar objavimo na internetu?

7 VIRI IN LITERATURA

1. Popič, D. Spletno druženje: Facebook ali Myspace? <http://www.e-neo.si/si/atraktivno/arhiv/spletno-druzenje-facebook-ali-myspace/>. februar, 2012.
2. Hržič, N. Elektronsko prijateljstvo. <http://www.ukm.uni-mb.si/UserFiles/658/File/Elektronsko%20prijateljstvo.pdf>. februar, 2012.
3. Cavnik, T. Prijateljstvo in spletna družbena omrežja. http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska_dela_1/pdfs/mb11_cavnik-tina.pdf. februar, 2012.
4. Fehr, B. Friendship processes. New Delhi. SAGE Publications. 1996.
5. Bennett, W. J. Moralne vrednote za mlade: zgodbe, ki pomagajo oblikovati lastni svet vrednot. Tržič. Učila. 2004.
6. Hartup, W. W. Having Friends, Making Friends, and Keeping Friends: Relationships as Educational Contexts. <http://ceep.crc.uiuc.edu/pubs/ivpaguide/appendix/hartup-friends.pdf>. februar, 2012.
7. Slovar slovenskega knjižnega jezika. Amebis d.o.o.
8. Volk, L. Aristoteles: prijateljstvo. www.dijaski.net/get/fil_ese_aristotel_prijateljstvo_01.pdf. februar, 2012.
7. Registration Statement on Form S-1
<http://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1326801/000119312512034517/d287954ds1.htm>. februar, 2012.

Slike:

Slika iz naslovnice: <http://filozofskitekstovi.files.wordpress.com/2010/06/prijateljstvo.jpg>

Slika 2:

[http://www.marketingmagazin.si/images/custom/Manja/social_media_marketing\(1\).jpg](http://www.marketingmagazin.si/images/custom/Manja/social_media_marketing(1).jpg)

8 PRILOGE

ANKETA

Sva učenki 7. razreda OŠ Gustava Šiliha Laporje. Prosva vas, da izpolnite anonimno anketo in nama tako pomagate pri nastajanju raziskovalne naloge na temo prijateljstva. Za vaše odgovore se vam iskreno zahvaljujeva.

1. **Spol:** a) ženski b) moški
2. **Starost:** a) obiskujem osnovno šolo b) obiskujem srednjo šolo c) od 18 do 30 let d) nad 30 let

3. Besede prijatelj si vsi ne razlagamo enako. Označi, kako zelo se strinjaš s temi trditvami.

	se popolnoma strinjam	se delno strinjam	se ne strinjam
Prijatelj je nekdo, ki mu zaupam svoje skrivnosti.	☐	☐	☐
Prijatelj me ne bo nikoli izdal.	☐	☐	☐
Moji prijatelji niso vedno iste osebe. Danes je nekdo moj prijatelj, jutri bo že lahko kdo drug.	☐	☐	☐
Prijatelj je moj vrstnik, s katerim se dobro razumem.	☐	☐	☐
Prijatelj je nekdo, na katerega se lahko zanesem.	☐	☐	☐
Prijatelj je nekdo, ki mi vedno stoji ob strani.	☐	☐	☐
Prijatelj je nekdo, ki ga imam dodanega na mojem Facebook profilu.	☐	☐	☐
Prijatelj v živo in prijatelj na spletu pomenita enako.	☐	☐	☐
Realno prijateljstvo in spletno prijateljstvo sta enakovredna.	☐	☐	☐
Lažje se pogovarjam s prijatelji preko spleta kot v živo.	☐	☐	☐
Tudi preko spleta lahko najdeš pravega prijatelja.	☐	☐	☐
Za prijatelja v živo porabim preveč časa.	☐	☐	☐
Pristni stiki v živo so neprecenljivi.	☐	☐	☐
Uporabniki spletnih omrežij se ne zavedajo pasti prijateljstev preko spleta.	☐	☐	☐

4. Ali si se že kdaj močno sprl s svojim prijateljem, mu nato odpustil in nato nadaljeval s prijateljstvom?

- a) da
- b) ne (preskoči naslednje vprašanje)

5. Če DA; prepir:

- a) je bil resne narave
- b) ni bil resne narave, zgolj nestrinjanje med prijatelji
- c) je zakuhala prepir tretja oseba

6. Ali si že kdaj izdal svojega prijatelja?

- a) da
- b) ne (preskoči naslednje vprašanje)

7. Če DA, zakaj?

- a) Ker sem imel sam korist od tega.
- b) Ker sem bil v to prisiljen in nisem imel druge izbire.
- c) Ker je bilo prijateljevo dejanje zanj ali za druge škodljivo in se mi je zdelo prav, da ga izdam.
- d) Izdal sem ga namenoma.

8. Ali uporabljaš Facebook, Twitter ali kakšno drugo podobno spletno omrežje?

- a) da
- b) ne (ni potrebno dalje odgovarjati)

9. Katero?

- a) Facebook
- b) Twitter
- c) Netlog
- d) My Space
- e) Drugo

10. Koliko prijateljev (oseb) imaš v spletni klepetalnici?

- a) do 200
- b) 200-400
- c) 400-700
- d) več kot 700

11. Ali selekcioniraš sprejemanje prijateljev?

- a) da
- b) ne

12. Med stiki v spletnem omrežju imam:

- a) prijatelje
- b) družinske člane in sorodnike
- c) dobre znance
- d) sosede
- e) ljudi, ki jih na videz poznam v živo
- f) tiste, ki me zaprosijo za prijateljstvo in jih poznam vsaj bežno v živo
- g) vse, ki me zaprosijo za prijateljstvo ne glede na to, ali jih poznam ali ne
- h) prijatelje prijateljev, ki jih poznam v živo
- i) prijatelje prijateljev, ki jih niti ne poznam v živo

13. Če ima nekdo na Facebooku ali kateremkoli drugem omrežju veliko prijateljev, to po mojem mnenju pomeni, da:

- a) je bolj odprt človek
- b) je zelo popularen
- c) se zelo dobro razume z ljudmi
- d) doda vse, ki ga zaprosijo za prijateljstvo
- e) je zelo družabna oseba
- f) ne ceni zasebnosti

14. Kako zelo se strinjaš z naslednjimi trditvami?

	se popolnoma strinjam	se delno strinjam	se ne strinjam
Na spletu imam več prijateljev kot v realnem življenju.	☐	☐	☐
Med stiki v spletnem omrežju imam tudi ljudi, ki si jih sam/a ne želim, pa jih nisem upal/a zavriniti.	☐	☐	☐
Med stiki v spletnem omrežju imam določene ljudi zato, da lahko spremljam, kaj se z njimi dogaja, česar sicer ne bi vedel/a (radovednost).	☐	☐	☐
Biti prijatelj v živo in biti prijatelj na Facebooku pomeni enako.	☐	☐	☐
Facebook je dober vir za ohranjanje stikov.	☐	☐	☐
Facebook je dober vir za ohranjanje prijateljstev.	☐	☐	☐
Facebook je dober vir za sklepanje novih prijateljstev.	☐	☐	☐